

PLAN DZIAŁANIA KT 101 ds. Dźwignic, ich Zespołów i Części

STRESZCZENIE

Zakres tematyczny prac KT 101 obejmuje terminologię, klasyfikację, wytyczne projektowania i obliczenia dźwignic (z wyjątkiem podestów ruchomych i dźwignów), ich zespołów i części oraz normy parametryczne.

Do urządzeń tych stosuje się zarówno prawo Unii Europejskiej dotyczące tzw. harmonizacji technicznej oraz nadzoru rynku jak również prawo krajowe, które obejmuje także szczególny nadzór nad eksploatacją tych urządzeń.

Wszystkie one należą do tzw. *urządzeń transportu bliskiego*, które objęte są szczególnym nadzorem na etapie eksploatacji w warunkach krajowych, zgodnie z przepisami prawa ujętymi w *ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz.U. z 2019 r., poz. 667 z późn.zm.)*.

Stronami zainteresowanymi stosowaniem norm opracowanych w KT 101 są przede wszystkim producenci, dystrybutorzy oraz użytkownicy dźwignic, w tym suwnic i żurawi różnych rodzajów oraz jednostki certyfikujące oceniające zgodność z dyrektywami Unii Europejskiej, wg odpowiednich norm zharmonizowanych tematycznie związanych z dźwignicami (maszynami wg dyrektywy w sprawie maszyn 2006/42/WE), ośrodki szkolenia operatorów i konserwatorów dźwignic, ośrodki doskonalenia zawodowego i eksperci branżowi, organy administracji publicznej, w tym jednostki dozoru technicznego nadzorujące stan techniczny dźwignic eksploatowanych na terenie zakładów przemysłowych (huty, porty morskie i śródlądowe, suche porty przeładunkowe, bazy kontenerowe, magazyny w tym wysokiego składowania, przedsiębiorstwa budowlane, zakłady przemysłowe używające dźwignic jako środków przenoszenia materiałów, towarów i urządzeń na bliskie odległości w celach technologicznych) oraz inne organy kontroli takie jak Państwowa Inspekcja Pracy.

Klasyfikacja zakresu tematycznego wg ICS

01.040.53; 53.020.20; 53.020.30

Zakres współpracy krajowej na etapie programowania prac i opiniowania dokumentów.

Ministerstwo Rozwoju, Departament Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego.

Zakres współpracy międzynarodowej i regionalnej:

CEN/TC 147; CEN/TC 168; ISO/TC 111; ISO/TC 111/SC 1; ISO/TC 96; ISO/TC 96/SC 2; ISO/TC 96/SC 3; ISO/TC 96/SC 4; ISO/TC 96/SC 5; ISO/TC 96/SC 7; ISO/TC 96/SC 8; ISO/TC 96/SC 9

Niniejszy KT jest komitetem wiodącym w zakresie współpracy z:

CEN/TC 147; ISO/TC 111; ISO/TC 111/SC 1; ISO/TC 96; ISO/TC 96/SC 2; ISO/TC 96/SC 3; ISO/TC 96/SC 4; ISO/TC 96/SC 5; ISO/TC 96/SC 7; ISO/TC 96/SC 8; ISO/TC 96/SC 9

Na obecnym etapie do najważniejszych prac normalizacyjnych wykonywanych w KT 101 należy zaliczyć kontynuację w zakresie uaktualniania i wprowadzenia do zbioru Polskich Norm zharmonizowanych Norm Europejskich związanych z dyrektywami i rozporządzeniami oraz stałą współpracę w ramach ISO/TC 96.

1. ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1. Opis środowiska biznesowego

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT 101 znaczący wpływ mają następujące uwarunkowania polityczne, gospodarcze, techniczne, prawne, społeczne i/lub aspekty regionalne/międzynarodowe:

- organy administracji państwowej w tym Ministerstwo Rozwoju i Technologii,
- pracodawcy realizujący ustawowy obowiązek zapewnienia właściwych warunków pracy w dużych, średnich i małych przedsiębiorstwach, wynikający z wymagań dyrektyw europejskich,
- pracownicy zatrudnieni w dużych, średnich i małych przedsiębiorstwach i ich reprezentanci odpowiedzialni za utrzymanie i eksploatację urządzeń transportu bliskiego,
- służby i eksperci zajmujący się bezpieczeństwem i higieną pracy,
- projektanci, producenci, dystrybutorzy i użytkownicy maszyn i urządzeń,
- instytuty badawcze, laboratoria pomiarowe i badawcze,
- inne instytucje w tym ośrodki szkoleniowe i osoby zainteresowane warunkami pracy z użyciem suwnic, żurawi i innych urządzeń transportu bliskiego i ich wyposażenia oraz wyposażenia pomocniczego niebędącego wyposażeniem stałym ww. dźwignic.

1.2. Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

W Polsce w przemyśle wytwórczym urządzeń transportu bliskiego działa niewielu krajowych producentów żurawi i suwnic oraz innych rodzajów dźwignic przeznaczonych do przemieszczania towarów, ładunków lub urządzeń w ograniczonych zasięgu. Niestety wszyscy poważni producenci tych urządzeń to firmy zagraniczne zlokalizowane w UE lub na świecie (włącznie z filiami zagranicznymi lub podwykonawcami). Natomiast bardzo wiele firm krajowych to mikro i małe albo średnie przedsiębiorstwa oferujące usługi z zakresu wykonywania remontów, napraw serwisowych i modernizacji tych urządzeń (na podstawie <https://dzwignice.info>).

Z norm opracowywanych w KT 101 korzystają głównie producenci, laboratoria badawcze i jednostki nadzorujące eksploatację żurawi i suwnic (organy dozoru technicznego wymienione w *ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz.U. z 2019 r., poz. 667 z późn.zm.)*), jak również zakłady wykonujące naprawy lub modernizacje tych urządzeń oraz ośrodki szkolące

operatorów suwnic i żurawi. Jednakże w chwili obecnej większość producentów ma problemy finansowe i nie jest bezpośrednio zainteresowana opracowywaniem norm.

2. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT 101 powinna skutkować wdrożeniem nowych norm własnych oraz aktualizacją i utrzymaniem zasobów norm istniejących. W wyniku prac normalizacyjnych z zakresu tematycznego KT nr 101 ds. Dźwignic, ich Zespołów i Części będzie można odnieść następujące korzyści:

- spadek liczby osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia,
- zmniejszenie strat, zarówno ekonomicznych jak i społecznych, związanych z wypadkami przy pracy i z chorobami zawodowymi,
- zwiększenie świadomości społecznej związanej z koniecznością poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników,
- zmniejszenie kosztów odszkodowań w wyniku wypadków,
- usunięcie barier technicznych w handlu *urządzeniami transportu bliskiego* w kraju, w Europie i na świecie,
- wymiana informacji i współpracy między ekspertami krajowymi, europejskimi i międzynarodowymi.

3. CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów. KT 101 liczy obecnie 8 członków, którzy reprezentują: jednostki naukowe i badawcze oraz organy dozoru technicznego wcześniej wymienione.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4. CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

1. Przygotowanie w polskiej wersji językowej norm szczególnie ważnych w zakresie dźwignic, ich zespołów i części.
2. Implementacja Norm Europejskich i Międzynarodowych do Polskich Norm oraz terminowa realizacja wszystkich prac ujętych w programie prac normalizacyjnych KT 101.
3. Nowelizacja norm własnych.
4. Propagowanie uczestniczenia w normalizacji krajowym producentom żurawi i suwnic i innego wyposażenia związanego z projektowaniem i wytwarzaniem urządzeń transportu bliskiego.

4.2.Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT 101

1. Opiniowanie projektów Polskich Norm, Norm Europejskich i Norm Międzynarodowych oraz innych dokumentów normalizacyjnych.
2. Aktywne uczestnictwo w pracach i posiedzeniach TC/SC.
3. Uczestnictwo w pracach Grup Projektowych powoływanych przez Przewodniczącego KT.
4. Analiza nowych Norm Międzynarodowych pod względem ich bezpośredniej przydatności i celowości implementacji do PN.
5. Aktywne uczestnictwo w głosowaniach KT.
6. Wyrażanie opinii dotyczących dokumentów opiniowanych przez KT.

4.3. Aspekty środowiskowe

Działalność KT 101 wpisuje się w ogólną politykę zrównoważonego rozwoju. Prace podejmowane w Komitecie przyczyniają się do zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko naturalne, np. poprzez użycie odpowiednich technologii lub materiałów.

5. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony i przegłosowany pozytywnie TN jest wprowadzany do programu prac KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Czynnikami wpływającymi na wykonywanie prowadzonych prac normalizacyjnych oraz na wprowadzanie do programu prac nowych tematów normalizacyjnych są m.in.:

- skromna baza reprezentująca producentów w KT 101,
- trudności ze znalezieniem podmiotów, który byłyby zainteresowane pracami w sektorze dźwignic,

- niedostateczne zainteresowanie środowiska biznesowego aktywnym uczestnictwem w pracach normalizacyjnych.

6. WYKAZ PUBLIKACJI, AKTUALNIE OPRACOWYWANYCH PROJEKTÓW ORAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Wykaz opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych jest pod adresem:

<https://sklep.pkn.pl/>

Wykaz aktualnie opracowywanych projektów jest pod adresem:
<https://pzn.pkn.pl/tc/#/work-program/id/9000128336>

Wykaz propozycji tematów normalizacyjnych, dla których KT przewiduje pozyskanie środków na opracowanie w ramach prac na zamówienie:

Brak

Komitet Techniczny 101 planuje systematyczne wprowadzanie do zbioru Polskich Norm tłumaczeń Norm Międzynarodowych przyjętych w języku oryginału. W chwili obecnej brak takich działań.